

Pozitif-iz Derneği

Tıp Öğrencilerine Eğitici Eğitimi ve Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezi Farkındalığı Projesi

İÇİNDEKİLER

PROJENİN ARKA PLANI

AMAÇ VE HEDEFLERİ

PROJE EKİBİ

PROJE FAALİYETLERİ

A. PLANLAMA

B. EĞİTİCİ EĞİTİMİ

C. ANKET UYGULAMASI

D. HIV/AIDS FARKINDALIK SEMİNERİ

DEĞERLENDİRME ve PROJE ÇIKTILARI

TEŞEKKÜR

‘Tıp Öğrencilerine Eğitici Eğitimi ve Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezi (GDTM) Farkındalığı Projesi’ Pozitif-iz Derneği ve Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi ortaklığında, Gilead Sciences Türkiye'nin desteği ile yürütüldü.

Hazırlayan: Çiğdem Şimşek

PROJENİN ARKA PLANI

Dünyanın birçok yerinde olduğu gibi Türkiye’de de HIV ve HIV ile yaşayan kişiler hakkında yanlış bilgiler ve önyargılar yaygın şekilde devam ediyor. Bu durum, özellikle sağlık hizmetlerinde ayrımcılığa, damgalanmaya ve hak ihlallerine yol açıyor. HIV ile yaşayan kişiler, nitelikli tedaviye erişimde güçlüklerle karşılaşılıyor; enfeksiyon servisleri dışındaki bölümlerde basit tıbbi işlemler sırasında bile onur kırıcı tutumlara maruz kalıyor ve zaman zaman tedavileri reddediliyor. Bu tür uygulamalar, kişilerin sağlık hizmetlerinden uzaklaşmasına neden oluyor.

Yapılan araştırmalar, üniversite öğrencilerinin, özellikle tıp fakültelerinde okuyan öğrencilerin de HIV konusundaki bilgilerinin yetersiz olduğunu gösteriyor. Eğitim eksikliği ve korunma yöntemleri konusunda bilgi düzeyinin düşük olması, HIV ve diğer Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonların (CYBE’lerin) sık görülmesinin temel nedenlerinden biri olarak öne çıkıyor. Cinsel sağlık ve üreme sağlığı eğitimlerinin müfredatlarda yer almaması, genç nüfusu tüm CYBE’ler karşısında risk altında bırakıyor.

Bu nedenle tıp eğitimi alan gençlerin HIV konusunda doğru bilgiye ulaşması ve mesleğe başlamadan önce bu alandaki sorumluluklarının farkına varması büyük önem taşıyor. Genç sağlık çalışanlarının hem HIV ile yaşayan kişilere kapsayıcı ve saygılı bir hizmet sunabilmesi hem de kurum içi ayrımcılıkla mücadele edebilmesi için güçlü bir tutum geliştirmesi gerekiyor.

Bu proje, hem tıp öğrencilerinin HIV konusunda bilinçlenmesini sağladı ve hem de onları akran eğitimi yapabilecek bilgi ve beceriyle donattı. Öğrenciler, öğrendiklerini kendi akranlarına aktararak farkındalığın artmasına katkıda bulundu. Böylece gelecekte sağlık hizmetlerinin daha kapsayıcı ve eşitlikçi bir yapıya kavuşmasına destek olundu.

Ayrıca HIV enfeksiyonunun 15–25 yaş arasındaki gençlerde daha sık görüldüğü ve bu yaş grubunda düzenli HIV testi yaptıрма oranlarının düşük olduğu biliniyor. Bu nedenle, gençlerin akranları tarafından bilgilendirilmesine dayanan proje hem farkındalık yarattı hem de yeni onay alan Bahçeşehir Üniversitesi Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezi’nin (GDTM) görünürlüğünün artmasına katkı sağladı.

GDTM Farkındalığı Neden Önemli?

Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezleri (GDTM), Türkiye’nin belirli şehirlerinde belediyeler tarafından sunulan, kimlik bilgisi talep etmeyen ve ücretsiz HIV testi imkânı sağlayan hizmetler olarak öne çıkıyor. İstanbul’da Şişli, Beşiktaş ve Avcılar belediyelerinden sonra Bahçeşehir Üniversitesi de GDTM olarak faaliyet göstermeye başladı. Bu adım, İstanbul’da bir üniversite bünyesinde hizmet veren ilk GDTM örneğini oluşturdu.

GDTM’nin üniversite içinde ve çevresinde bilinirliğini artırmak için; HIV konusunda eğitici eğitimi almış gençlerin desteğiyle çeşitli faaliyetler planlandı. Bu gençlerin akran eğitimi yöntemiyle HIV hakkında doğru bilgileri yaygınlaştırması, test yaptırmamanın önemine dikkat çekmesi ve HIV testi yaptırmayı düşünen kişileri merkeze yönlendirmesi hedeflendi.

Bu süreçte eğitim seminerleri, bilgilendirici kampanyalar ve sosyal medya duyuruları aracılığıyla HIV testi yaptırmamanın faydaları vurgulandı. Üniversite öğrencilerinin HIV konusunda daha bilinçli hale gelmesi ve test yaptıрма konusunda cesaretlenmesi amacıyla farklı etkinlikler düzenlendi. Tüm bu çalışmalarla hem GDTM’ye başvuruların artması hem de HIV konusunda toplumda daha geniş bir farkındalık oluşması hedeflendi.

AMAÇ VE HEDEFLERİ

Bu proje, Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde okuyan gençlerin HIV ile ilgili bilgi eksikliklerini gidermeyi, HIV testi konusunda farkındalık yaratmayı ve üniversite içinde hizmete başlamış olan GDTM'nin bilinirliğini artırmayı amaçladı. Aynı zamanda, proje sağlık çalışanları arasında HIV ile yaşayan bireylere yönelik ayrımcılığın azaltılmasını amaçladı.

Bu doğrultuda, gençlerin HIV hakkında doğru bilgilere sahip olmaları, HIV testi yaptıranın önemini anlamaları ve bu konuda toplumsal farkındalık yaratmaları sağlandı.

Eğitici eğitimi alan gençler sayesinde, GDTM'nin üniversite içinde ve çevresinde aktif tanıtımı ile HIV testi yaptırma oranlarının artırılması hedeflendi.

Proje kapsamındaki başlıca faaliyetler:

- **Eğitici Eğitim:** Proje kapsamında, 15 tıp öğrencisine yönelik iki günlük yüz yüze bir eğitici eğitimi düzenlendi. Eğitimde; HIV'in bulaşma yolları, korunma yöntemleri, testin önemi, HIV ile yaşam, kampanya hazırlama ve savunuculuk gibi konular detaylı bir şekilde ele alındı. Bu eğitim sonrası, katılımcılar, HIV konusunda bilgi ve farkındalık yaratacak, düzenli test yaptırma konusunda akranlarını cesaretlendirecek faaliyetler düzenlemeleri planlandı.
- **Seminer:** Üniversite genelinde, HIV konusunda bilgi ve farkındalık yaratmak için geniş katılımlı bir seminer düzenlendi ve toplamda 150 öğrenciye ulaşılması hedeflendi. Seminere katılan öğrenciler, HIV testi yaptırmaya teşvik edildi ve HIV hakkında doğru bilgilere sahip olmaları sağlandı.
- **GDTM'nin Bilinirliğinin Artırılması ve HIV Testine Davet:** Projenin son aşamasında, öğrencilere GDTM'ye başvurmaları teşvik edili ve HIV testi yaptırmaları için davetlerde bulunuldu. Bu süreçte, GDTM'nin üniversite içindeki ve çevresindeki bilinirliği artırıldı.

PROJE EKİBİ

- Prof. Dr. Gülden Çelik
BAU - Tıbbi Mikrobiyoloji
Anabilim Dalı Başkanı
- Doç. Dr. Rabia Can
Yeditepe Üniversitesi Tıp
Fakültesi, Tıbbi
Mikrobiyoloji ABD -
BAU GDTM
- Aynur Abdulova
BAU – GDTM
- Gökhan Akçura
BAU – GDTM
- Aktivist Çiğdem Şimşek
Pozitif-iz Derneği
- Aktivist Önder Bora
Pozitif-iz Derneği

YÖNTEM VE GEREÇ

Proje kapsamında üç adımdan oluşan faaliyetler gerçekleştirildi:

A) Eğitici Eğitimi

Proje kapsamında, Bahçeşehir Üniversitesi'nde eğitici eğitimi almak isteyen 15 tıp fakültesi öğrencisine, HIV'i her yönüyle ele alan 2 tam günlük teorik ve uygulamalı bir eğitim modülü tasarlandı.

Üniversite içinde duyuru yapıldı ve başvurular Google Forms üzerinden toplandı. Gelen başvurular arasından seçim yapıldı.

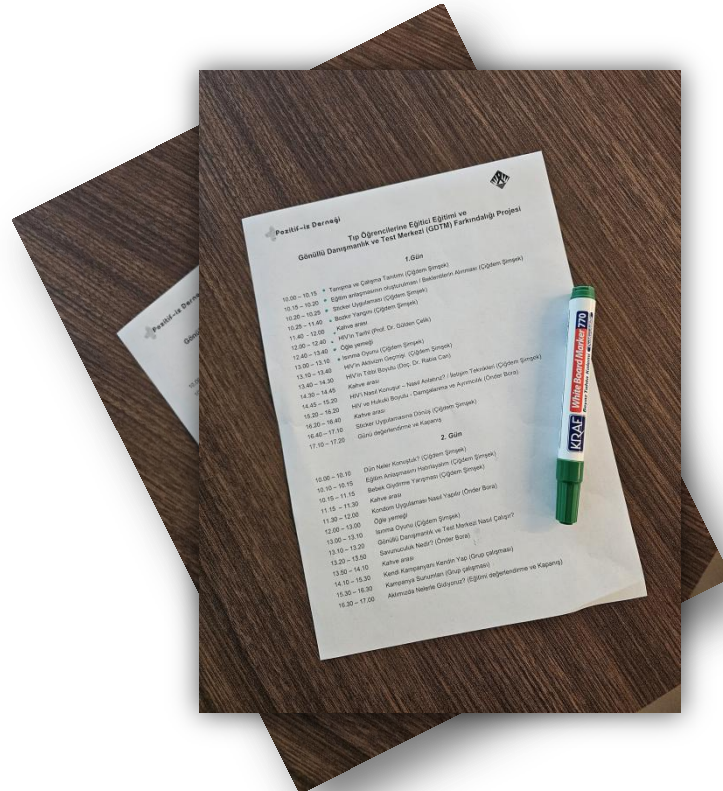
Eğitim modülü, gençlere uygun şekilde eğlenerek öğrenme metodu benimsenerek tasarlandı. Bu kapsamda, oyunlar ve simülasyonlar gibi etkileşimli yöntemlerle içerik zenginleştirildi. Böylece öğrencilerin hem keyif alarak hem de etkili bir şekilde öğrenmeleri sağlandı.

B) Seminer

Eğitici eğitimini takiben, tıp fakültesi başta olmak üzere BAU'nun bünyesinde bulunan tüm fakültelerine (*Diş Hekimliği Fakültesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Hukuk Fakültesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu*) açık olacak şekilde 1,5 saatlik bir seminer yapılması planlandı. Bir oturum başkanı ve üç konuşmacının yer alacağı seminer; 30'ar dakika sunum ve yarım saat tartışma olarak düşünüldü.

C) HIV Testi Uygulaması

Geniş katılımlı seminerde tüm fakülte öğrencilerine ve çalışan tüm personellere açık olacak şekilde HIV testi yaptırılmasına çağrıda bulunulacak. Seminerden sonra, BAU içerisinde anonim HIV testi uygulaması yapılacaktır. En az 50 kişinin HIV testi yaptırılması beklenmekte.

PROJE FAALİYETLERİ

A. PLANLAMA

Eğitici eğitimi ve seminerin planlanması için proje ekibi olarak toplam 5 çevrimiçi toplantı gerçekleştirildi. Bu toplantılarda eğitim içerikleri şekillendirildi, görev dağılımları yapıldı, akran eğitimi sürecine ilişkin yöntemler netleştirildi. Böylece hem eğitimin akışı hem de saha uygulamalarının tüm detayları sistemli bir biçimde planlandı.

B. EĞİTİCİ EĞİTİMİ

'Tıp Öğrencilerine Eğitici Eğitimi ve Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezi (GDTM) Farkındalığı Projesi' kapsamında 15 ve 16 Kasım 2025 tarihlerinde Bahçeşehir Üniversitesi Göztepe Kampüsü'nde Dr. Önder Kılıçoğlu Çalışma ve Toplantı Salonu'nda eğitim gerçekleştirildi.

► BAU - Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Gülden Çelik, ► Yeditepe Üniversitesi Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, BAU GDTM gönüllü danışmanı Doç. Dr. Rabia Can ile ► Pozitif-iz Derneği üyeleri aktivist Çiğdem Şimşek ve ► aktivist Önder Bora yer aldı

Eğitime; Tıp fakültelerinde eğitim alan **15 sağlık öğrencisi katıldı.**

İki gün süren eğitimde, teorik olarak 'HIV'in Tarihi ve Aktivizm Geçmişi', 'HIV'in Tıbbi Boyutu', 'HIV'i Nasıl Konuşur – Nasıl Anlatırız? / İletişim Teknikleri', 'HIV ve Hukuki Boyutu - Damgalanma ve Ayrımcılık', 'Savunuculuk Nedir?' başlıklı sunumlar yapıldı.

İnteraktif eğitim kapsamında, eğitim başlangıcında katılımcıların eğitimden beklentilerin alınması, sticker uygulaması, bozkır yangını oyunu, çiftlik oyunu, bebek oyunu gibi uygulamalar gerçekleştirildi. Ayrıca bariyer önlemlerinin teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirildiği bir atölye de yapıldı. Katılımcıların eğiticilerin gözetmenliğinde HIV/AIDS ve üreme sağlığı konusunda kendi belirledikleri bir konuda kampanya hazırlamaları ve bunu sunmaları sağlandı.

Eğitici Eğitiminin Bilgi programı kapsamında;

- HIV ve AIDS'in tarihsel gelişimi
- Dünyada ve ülkemizde HIV ve AIDS ile mücadelenin tarihçesi, aktivizm çalışmaları
- HIV/AIDS ile mücadelede sivil toplum kuruluşları (STK) ve çalışmaları
- HIV/AIDS pandemisiyle mücadelede geçmişten bugüne elde ettiğimiz kazanımlar
- Dünyada ve Türkiye'de HIV epidemiyolojisi nasıl seyrediyor?
- HIV, AIDS arasındaki farklılıklar nelerdir?
- HIV nasıl bir enfeksiyon?
- HIV'in bulaş yolları nelerdir, nasıl korunulur, tedavide neler yapılır?
- HIV ve AIDS konusunda doğru bildiğimiz yanlışlar nelerdir?
- Temas Öncesi Profilaksi (TÖP) ve Temas Sonrası Profilaksi (TSP) nedir?
- HIV bulaşı açısından anahtar popülasyonlar, riskli davranışlar nelerdir?
- Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlardan korunmada vajinal, anal ve oral sekste kullanılan bariyer önlemler nelerdir?
- Sağlık çalışanlarının, hasta hakları bağlamında yükümlülükleri nelerdir?
- HIV Bağlamında Hukuki Haklar
- Tedaviye Erişimde Bürokratik İşlemler
- Küresel Hedefler
- Savunuculuk Nedir?
- Kampanya Nasıl Hazırlanır?
- GDTM Amacı ve Nasıl Çalışır?

.....konuları ele alındı.

Eğitimin İnteraktif eğitim modülleri olarak

- Dernek ve proje tanıtımı
- Eğitimden beklentilerin alınması
- Grup antlaşmasının oluşturulması
- Sticker Uygulaması
- Bozkır Yangını oyunu
- Çiftlik oyunu
- Bebek Giydirme Yarışması
- Kondom Uygulaması Nasıl Yapılır?
- Savunuculuk nasıl yapılır?
- Kampanya hazırlama
- Kampanya Sunumları

Program

Tıp Öğrencilerine Eğitici Eğitimi ve Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezi (GDTM) Farkındalığı Projesi

1.Gün

10.00 – 10.15	Tanışma ve Çalışma Tanıtımı (Çiğdem Şimşek)
10.15 – 10.20	Anlaşmasının oluşturulması / Beklentilerin Alınması (Çiğdem Şimşek)
10.20 – 10.25	Sticker Uygulaması (Çiğdem Şimşek)
10.25 – 11.40	Bozkır Yangını (Çiğdem Şimşek)
11.40 - 12.00	Kahve arası
12.00 – 12.40	HIV'in Tarihi (Prof. Dr. Gülden Çelik)
12.40 – 13.40	Öğle yemeği
13.40 – 13.50	Isınma Oyunu (Çiğdem Şimşek)
13.50 – 14.20	HIV'in Aktivizm Geçmişi (Çiğdem Şimşek)
14.20 – 15.30	HIV'in Tıbbi Boyutu (Doç. Dr. Rabia Can)
15.30 – 15.45	Kahve arası
15.45 – 16.00	HIV'i Nasıl Konuşur – Nasıl Anlatırız? / İletişim Teknikleri (Çiğdem Şimşek)
16.00 – 16.50	HIV ve Hukuki Boyutu - Damgalanma ve Ayrımcılık (Önder Bora)
16.50 – 17.00	Kahve arası
17.00 – 17.20	Sticker Uygulamasına Dönüş (Çiğdem Şimşek)
17.20 – 17.40	Günü değerlendirme ve Kapanış

2. Gün

10.00 – 10.10	Dün Neler Konuştuk? (Çiğdem Şimşek)
10.10 – 10.15	Eğitim Anlaşmasını Hatırlayalım (Çiğdem Şimşek)
10.15 – 11.15	Bebek Giydirme Yarışması (Çiğdem Şimşek)
11.15 – 11.30	Kahve arası
11.30 – 12.00	Kondom Uygulaması Nasıl Yapılır (Önder Bora)
12.00 – 13.00	Öğle yemeği
13.00 – 13.10	Isınma Oyunu (Çiğdem Şimşek)
13.10 – 13.20	Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezi Nasıl Çalışır?
13.20 – 13.50	Savunuculuk Nedir? (Önder Bora)
13.50 – 14.10	Kahve arası
14.10 – 15.30	Kendi Kampanyanı Kendin Yap (Grup çalışması)
15.30 – 16.30	Kampanya Sunumları (Grup çalışması)
16.30 – 17.00	Aklımızda Nelerle Gidiyoruz? (Eğitimi değerlendirme ve Kapanış)

15 Kasım 2025 Cumartesi Eğitim Günü

Eğitimin ilk günü, gelen katılımcıları karşılayan proje ekibi; sunumlara başlamadan önce çevrimiçi olarak hazırlanan ön testi doldurmalarını istedi.

Çiğdem Şimşek'in modere ettiği tanışma bölümünde, katılımcılara "HIV ya da AIDS denince, adınızın baş harfiyle başlayan aklınıza ilk gelen kelime nedir?" sorusu yöneltildi. Ayrıca, bu kelimenin neden seçildiği de sorularak katılımcıların HIV'e bakış açılarına dair ilk izlenimler alındı.

Akıllarına gelen bazı kelimeler şunlar oldu: -Bağışıklık, -Seks, -Bulaş, -Risk, -Tedavi, -Korku

Bilgilendirici sunumlara geçmeden önce, katılımcılara üzerlerinde HIV ile ilgili bilgi ve tutumların olduğu stickerlar dağıtıldı. Katılımcılardan, stickerların üzerlerinde yazan ve okudukları bilgileri, pano üstünde yazan «doğru--yanlış--bilmiyorum» bölümlerine eş zamanlı olarak yapıştırmaları istendi. Bu alıştırmayla, katılımcıların HIV'e dair mevcut bilgi düzeylerini görünür kılmaları ve eğitimin sonunda kendi gelişimlerini takip edebilmeleri amaçlandı.

Kısa bir aranın ardından, Şimşek HIV testi yaptıрма ve tanı alma simülasyonu olan 'Bozkır Yangını' oyununu oynattı. Burada HIV ile yaşayan kişilerin yaşadıkları zorluklara değinildi. Canlandırmalar ile empati kurmaları sağlandı. Katılımcılar, tanı alma sürecindeki belirsizlikleri, sağlık sisteminde karşılaşılabilen güçlükleri ve damgalanmanın duygusal etkilerini deneyimleyerek tartışma fırsatı buldu.

Şimşek, damgalanma ve ayrımcılığa dikkat çeken ve bir ısınma oyunu olan 'Çiftlik Oyunu'nu oynattı. Toplum içinde çoğunluk ve azınlık olmak, diğerlerinin sesini duymak ve onların ihtiyaçlarını görmek üzerine oyun çözümlemesini yaptı. Bu çalışma, katılımcıların toplumsal güç dengelerini ve ötekileştirmenin nasıl oluştuğunu fark etmelerine yardımcı oldu.

'HIV'in Tarihi' başlıklı sunumu gerçekleştiren Prof. Dr. Gülden Çelik, konuşmasında HIV'in ilk olarak nerede, hangi koşullar altında ve nasıl tanımlandığını, ardından farklı kıtalara ve topluluklara nasıl yayıldığını aktardı. Sunumunda, enfeksiyonun ilk yıllarında yaşanan belirsizliklere, yanlış bilgilere ve yoğun korku ortamına da değindi. Çelik ayrıca, tıbbi bilginin ve teknolojinin yıllar içindeki dönüşümünü, tanı ve tedavi yöntemlerinde kaydedilen önemli gelişmeleri ve bu bilimsel ilerlemelerin HIV ile yaşayan bireylerin yaşam süresini ve kalitesini nasıl kökten değiştirdiğini vurguladı.

'HIV'in Aktivizm Geçmişi' sunumunda Çiğdem Şimşek, dünyada ilk aktivizm hareketinin nasıl ortaya çıktığını ve Türkiye'deki erken örneklerden günümüze uzanan güçlü hak mücadelesini anlattı; tarihe iz bırakan önemli isimleri ve aktivizmin nasıl şekillendiğini aktardı.

Doç. Dr. Rabia Can sunumunda, ülkemizde ve dünyada HIV/AIDS'in ilk ortaya çıktığı tarihten günümüze epidemiyolojisinin seyri, HIV ve AIDS arasındaki farklılıklar, enfeksiyonun klinik bulguları ve seyri, bulaş ve korunma yolları, tedavide amaçlar, doğru bilinen yanlışlar, Temas Öncesi Profilaksi (TÖP), Temas Sonrası Profilaksi (TSP), B=B kavramı ve önemi ile riskli davranışlar konularındaki güncel bilgileri katılımcılarla paylaştı. Sunum, tıp öğrencilerine bilimsel açıdan güçlü, güncel ve kapsayıcı bir temel oluşturdu.

HIV'in doğru, anlaşılabilir ve nefret söylemlerinden uzak, olumlu görsellerle anlatılmasının önemi ve HIV tanısı almış kişilere yaklaşımda dikkat edilmesi gereken hususların ele alındığı 'HIV'i Nasıl Konuşur – Nasıl Anlatırız? / İletişim Teknikleri' sunumunu ise Çiğdem Şimşek yaptı. Şimşek, dilin dönüştürücü gücünü vurgulayarak, sağlık alanında çalışanların kullandığı her ifadenin HIV ile yaşayan kişiler üzerindeki etkisini örneklerle açıkladı.

Aktivist Önder Bora'nın anlattığı 'HIV ve Hukuki Boyutu - Damgalanma ve Ayrımcılık' bölümünde haklar bağlamında HIV ele alındı. Bunlarla birlikte sağlık çalışanının yükümlülüklerine de kapsamlıca değindi. Bora, hukuki başvuru yolları, ayrımcılık durumunda izlenebilecek adımlar ve gizlilik ilkesinin ihlalinin sonuçlarını detaylandırarak katılımcılara güçlü bir hak bilgisi temeli sundu.

Günün değerlendirmesi ile eğitimin ilk günü tamamlanmış oldu. Katılımcılar, gün boyu edindikleri bilgileri, hissettiklerini ve merak ettiklerini paylaşarak ikinci gün için ortak bir motivasyon oluşturdu.

16 Kasım 2025 Pazar Eğitim Günü

İkinci gün, Şimşek'in birlikte oluşturulan güvenli alan anlaşmasını hatırlatmasıyla başladı. Günü ilk uygulaması olarak, bir önceki gün panoya yapıştırılan bilgi stickerleri tek tek okunarak doğru yerlerde olup olmadığı kontrol edildi. Bu alıştırma ile hem ilk gün öğrenilen bilgiler pekiştirildi hem de katılımcıların kendi gelişimlerini görmeleri sağlandı.

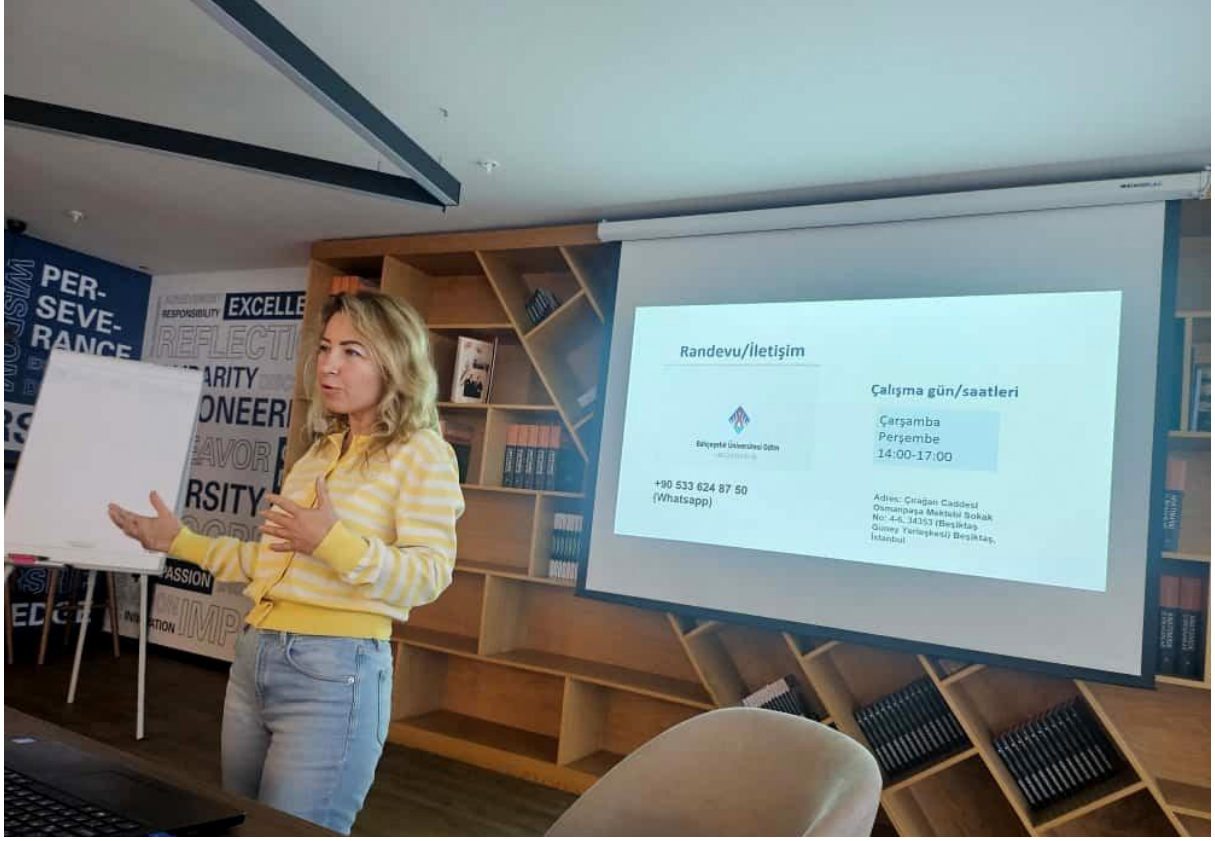

Ardından Çiğdem Şimşek, korunma yöntemleri ile alkol/madde kullanımı arasındaki ilişkiye dikkat çeken ve karar verme süreçlerini görünür kılan Bebek Giydirme Yarışması'nı yürüttü.

[illegible]

Doç. Dr. Rabia Can'ın 'Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezi Nasıl Çalışır?' sunumunda GDTM'lerin başvuru süreci, danışmanlık ilkeleri, gizlilik yükümlülüğü, test öncesi ve sonrası danışmanlığın yapısı, hızlı test uygulama prensipleri, risk değerlendirmesi ve yönlendirme mekanizmaları detaylı şekilde aktarıldı. Katılımcılar, bir GDTM'nin sahadaki işlevini, çalışma akışını ve HIV test hizmetlerinin toplum sağlığı açısından önemini bütüncül bir bakışla görme imkânı buldu.

'Savunuculuk Nedir?' sunumunu yapan Önder Bora, hakları tanımladıktan sonra etkili savunuculuğun temel basamaklarını, strateji geliştirme süreçlerini ve karar vericilere ulaşmanın yöntemlerini anlattı.

Savunuculuk atölyesinin ardından katılımcılar 3-4'erli gruplara ayrıldı. Eğitimcilerin gözetmenliği ve danışmanlığıyla, HIV Testi ve GDTM farkındalığını artırma konusunda bir konu belirleyerek, teorik sunumda aktarılan sistemik metodolojiye uygun bir kampanya tasarladılar. Ardından her grup, hazırladığı kampanyayı diğer katılımcıların ve eğitimcilerin huzurunda sundu.

Bu çalışma sayesinde katılımcıların konuya dair farkındalıkları arttı; bir sorunu tanımlama, çözüm yolları üretme, sistematik bir savunuculuk planı oluşturma ve bunu uygulamaya dökme becerileri güçlendirildi.

Eğitim programı tamamlandığında “Aklımızda Nelerle Gidiyoruz?” başlıklı değerlendirme sohbeti yapıldı. Katılımcılar, en çok hangi konuların ilgilerini çektiğini, hangi bilgilerin hafızalarında daha güçlü yer ettiğini paylaştı.

Eğitim sonrasında öğrencilere, programın bütünü hakkında geri bildirimlerini iletmeleri için kısa bir değerlendirme formu uygulandı ve oturum böylece tamamlandı. Gelen yorumlar, programın amacına ulaştığını; sağlık profesyoneli adayı olan gençlerde HIV ve AIDS konusunda farkındalığın belirgin şekilde arttığını ve edinilen bilgi ile becerilerin gelecekte aktarılabilir bir donanıma dönüştüğünü gösterdi. Katılımcıların ifadeleri, gerçekleştirilen eğitimin hem içerik hem de yöntem açısından güçlü bir etki yarattığını ortaya koydu.

C. ANKET UYGULAMASI

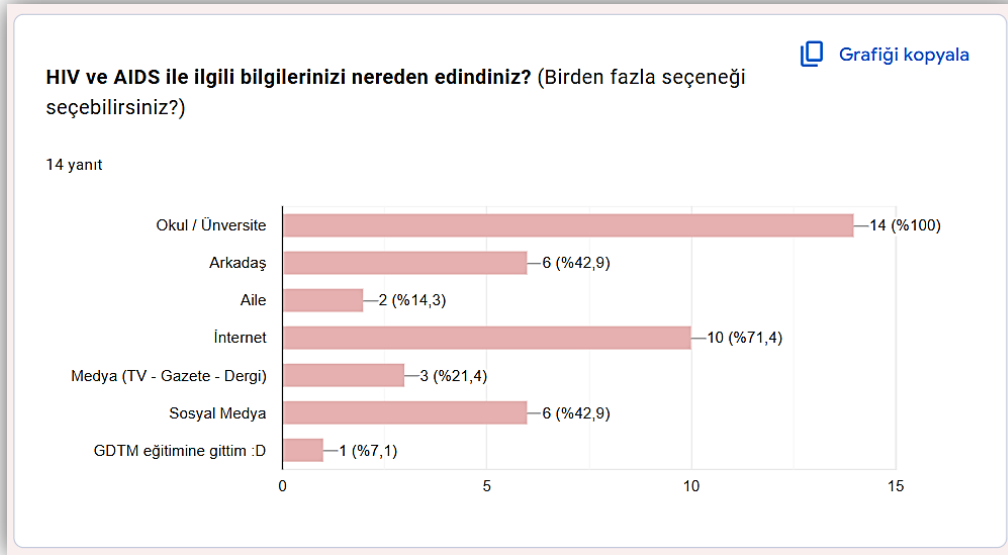
HIV Farkındalığı Eğitici Eğitimi Programı'na katılan öğrencilerde, eğitimin damgalayıcı tutum ve davranışlar ile HIV ve AIDS'e ilişkin bilgi düzeyi üzerindeki etkisini değerlendirmek amacıyla ön/son anket uygulaması yapıldı. Katılımcılardan, eğitim öncesinde ve eğitim tamamlandıktan sonra anket sorularını çevrimiçi olarak yanıtlamaları istendi.

Anket Sonuçları

2 günlük HIV Farkındalık Atölyesi (Eğitici Eğitimi) sonrasında tıp fakültesi öğrencilerinin bilgi düzeyi ve tutumlarındaki değişimi analiz etmek amacıyla hazırlanan bu anket; eğitim öncesi ve sonrası 15 katılımcıdan toplanan anket verileri üzerinden yapıldı. Amaç, programın etkinliğini ortaya koymak, bilgileri tazelemek ve tutumlardaki değişimin başarısını göstermek ve gelecekteki eğitimler için hassas noktaları belirlemektir.

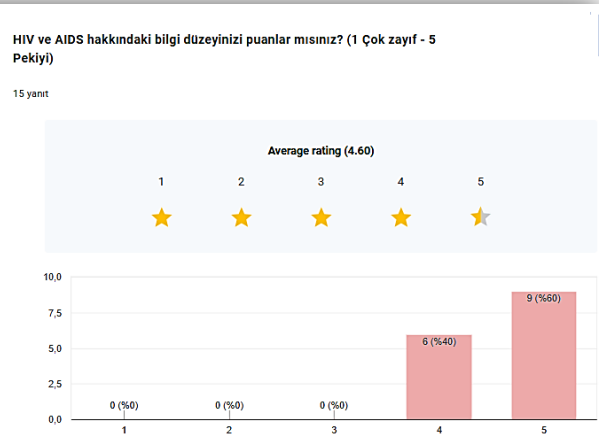
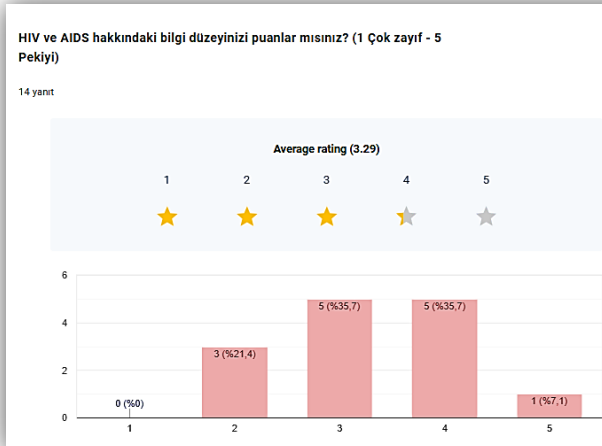
Katılımcı Profili ve Başlangıç Durumu

- **Sınıf Seviyesi:** 2. sınıf (2), 3. sınıf (7), 4. sınıf (3), 5. sınıf (1), Doktora (1)
- **Cinsiyet Kimliği:** Kadın (9), Erkek (5), LGBTİ+ (1)
- **Bilgi Seviyesi (Öz-değerlendirme):** Eğitim öncesi %60 "Pekiyi", %40 "İyi"
- **Bilgi Kaynağı:** Tüm katılımcılar (%100) okul/üniversite kaynaklarını kullandı

Eğitim Öncesi

Eğitim Sonrası

Katılımcılar, konuya genel olarak hâkimdi. Ancak HIV ile yaşayan kişilere yönelik damgalama, modern tedavi ve önleme yöntemleri gibi bazı konularda bilgi eksiklikleri gözlemlendi.

EĞİTİM SONRASI BİLGİ DÜZEYİNDEKİ DEĞİŞİM

Temel Bilgilerin Standartlaşması

Katılımcıların tamamı (%100) temel sorulara doğru yanıt verdi:

- HIV ve AIDS aynı şey değildir.
- HIV, ilaç tedavisi ile yönetilebilir bir durumdur.

Kritik Bilgi Boşlukları

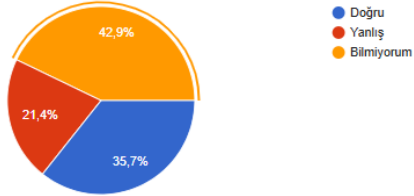
Konu	Eğitim Öncesi Doğru Bilgi	Değerlendirme
Belirlenemeyen=Bulaşmayan	%57	Yarıdan fazla belirsizlik vardı
Temas Sonrası Korunma (PEP)	%43	Katılımcıların yarısı habersizdi
Enfeksiyon Kontrolü	%29 doğru	Yanlış bilgi sağlık hizmetlerinde ayrımcılık riskini artırıyordu

Bir katılımcı, "bilmediğim şeyler olduğunu öğrendiğim ve bu program bana bunların doğrusunu öğrenmemde yardımcı oldu" diyerek, programın kritik bilgi boşluklarını doldurmada başarılı olduğunu ortaya koydu.

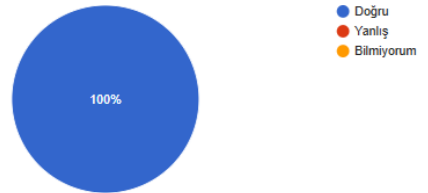
Eğitim Öncesi

Eğitim Sonrası

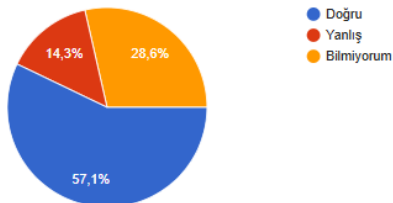
AIDS evresine gelmiş HIV pozitif kişiler tedaviyle tekrar günlük yaşamlarına dönebilirler.

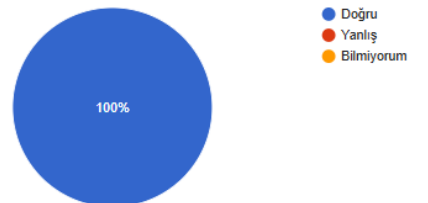
AIDS evresine gelmiş HIV pozitif kişiler tedaviyle tekrar günlük yaşamlarına dönebilirler.

6 aydan uzun süredir viral yükü belirlenemez düzeyde ilaç kullanan HIV pozitiflerin cinsel yolla bulaştırıcılığı yoktur.

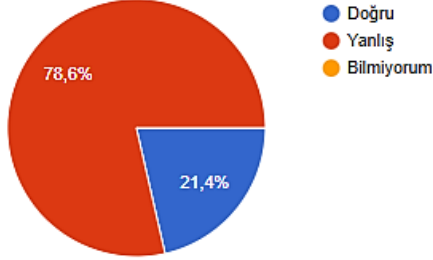
6 aydan uzun süredir viral yükü belirlenemez düzeyde ilaç kullanan HIV pozitiflerin cinsel yolla bulaştırıcılığı yoktur.

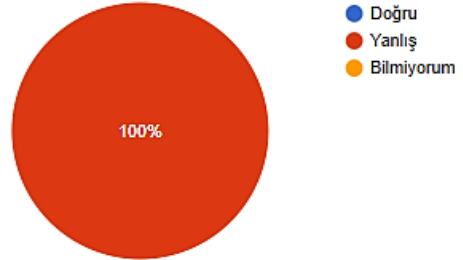
Eğitim Öncesi

Eğitim Sonrası

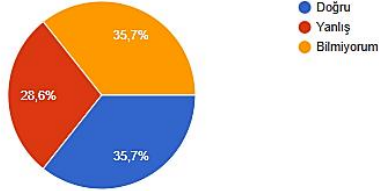
HIV tükürük ile bulaşır.

HIV tükürük ile bulaşır.

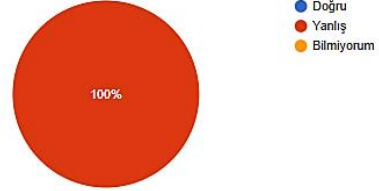

HIV pozitif kişiler tedavi edilirken standart enfeksiyon kontrolü kuralları yeterli değildir. Örneğin: çift eldiven takılmalıdır.

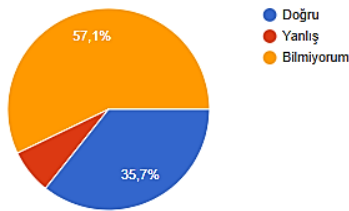

HIV pozitif kişiler tedavi edilirken standart enfeksiyon kontrolü kuralları yeterli değildir. Örneğin: çift eldiven takılmalıdır.

15 yanıt

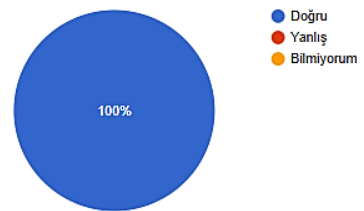

Riskli temas (iğne batması, kondom yırtılması vb) sonrası HIV bulaşını engelleyebilen tedavi vardır.

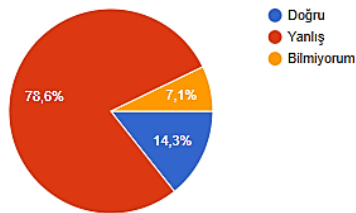

Riskli temas (iğne batması, kondom yırtılması vb) sonrası HIV bulaşını engelleyebilen tedavi vardır.

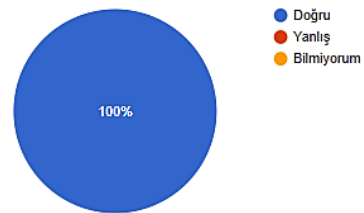
15 yanıt

HIV pozitifler durumlarını sağlık çalışanına söylemek zorunda değildir.

HIV pozitifler durumlarını sağlık çalışanına söylemek zorunda değildir.

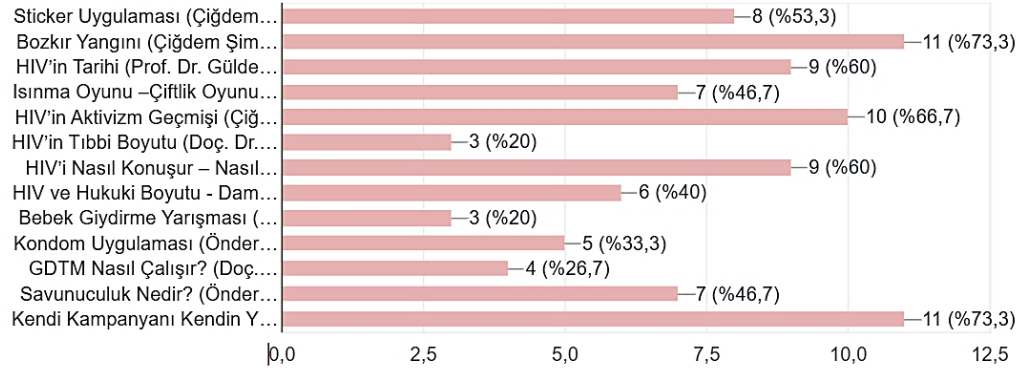
Eğitim Metodolojisi ve Sunucuların Başarısı

- **Uzman Sunucu Yetkinliği:** %100 “Çok yeterli” bulundu.
- **En Başarılı Metodlar:**

En sevdiğiniz atölye hangisiydi? (Birden fazla seçeneği seçebilirsiniz?)

[Grafığı kopyala](#)

15 yanıt

En çok ilgi gören oturumlar: **Bozkır Yangını** ve **Kendi Kampanyanı Kendin Yönet** (%73,3 oy) oldu. Katılımcılar, pasif dinleyici olmaktan ziyade sürece aktif katılımı tercih etti; bu, gelecekteki program tasarımlarında deneyimsel ve interaktif yöntemlerin önemini gösteriyor.

Tutum ve Duygusal Etki

- **Korkudan Aktivizme Dönüşüm:** **Eğitim öncesi %43, HIV'den korkuyordu. Eğitim sonrası katılımcılar kendilerini aktivistlik yapabilecek özgüvende hissetti.**
- **Yetkinleşme ve Motivasyon:** Katılımcılar sadece bilgilendirilmekle kalmadı, aynı zamanda savunucu rolüne hazır hale geldi.
- **Genişleme Talebi:** Katılımcılar programın daha fazla kişiye ulaşmasını istedi.

Sonuç ve Özet

Eğitim, hedeflerine **tam anlamıyla ulaştı** ve katılımcıların bilgi ve tutumlarını geliştirdi:

- **Bilgi Standardizasyonu:** Temel bulaş ve tedavi bilgileri %100 doğruluk sağladı.
- **Pedagojik Etkinlik:** Sunucuların yetkinliği %100 memnuniyet ile tescillendi; interaktif, uygulamalı ve metaforik oturumlar katılımcıları aktif kıldı.
- **Duygusal Dönüşüm:** **Korku ve kaygı, aktivistlik yapabilecek özgüvene dönüştü.**

Program hakkındaki düşüncelerinizi bizimle paylaşmak ister misiniz?

5 yanıt

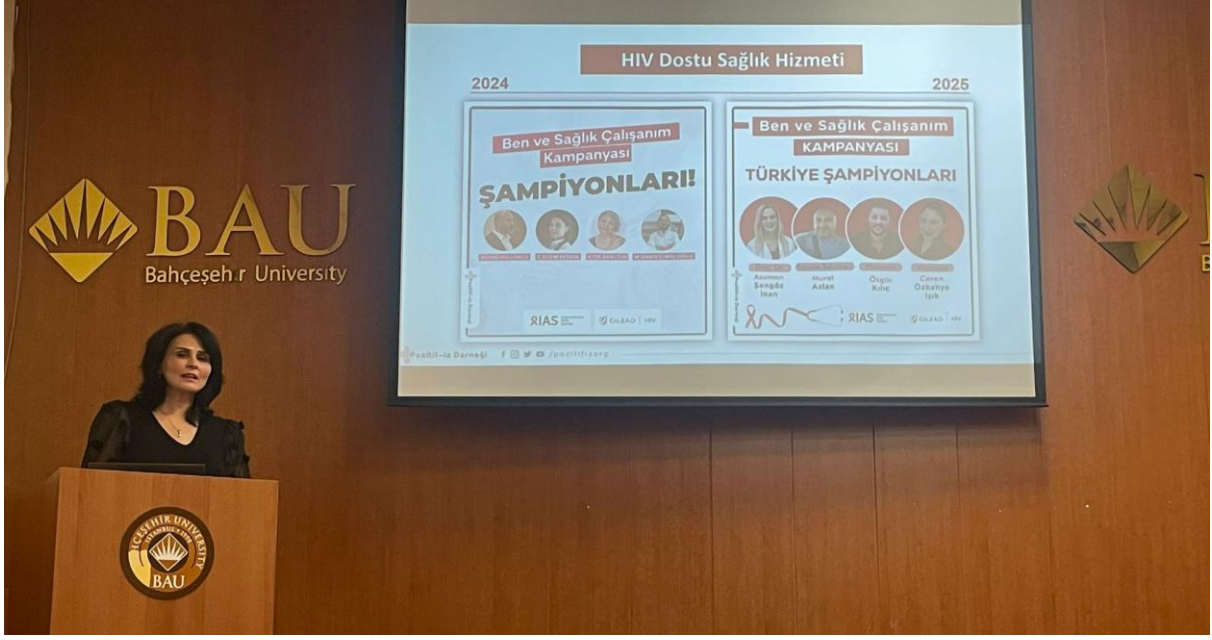
Çok güzeldi. Kendimi artık bu konuda aktivistlik yapabilecek özgüvende hissediyorum. 2 gün boyunca hiç sıkılmadım ve çok keyif aldım. Emeği geçenlere ve bu fırsatı bizlere sağlayanlara çok teşekkür ederim.
Geldiğiniz için teşekkür ederiz, sizleri tekrardan bekleriz 😊
Çok faydalı bir programdı, bilmediğim şeyler olduğunu öğrendiğim ve bu program bana bunların doğrusunu öğrenmemde yardımcı oldu.
Çok keyifli ve eğitici bir eğitimdi
Daha fazla kişiye erişmelisiniz!
Çok teşekkür ederiz bu güzel bilgilendirici 2 gün için...

D. HIV/AIDS FARKINDALIK SEMİNERİ

3 Aralık 2025 tarihinde Bahçeşehir Üniversitesi Beşiktaş Güney Kampüsünde tüm fakültelerin katılımına açık “HIV/AIDS Farkındalık Semineri” düzenlendi. Bahçeşehir Üniversitesi, Pozitif-iz Derneği ve Türkiye Aile Sağlığı ve Planlanması Vakfı işbirliğiyle gerçekleştirilen seminerde HIV’in tıbbi, sosyal ve hak temelli boyutları ele alındı.

Etkinlikte, Prof. Dr. Gülden Çelik HIV’in tıbbi yönünü aktararak bulaşma yolları, tanı süreçleri, güncel tedavi seçenekleri ve tedaviye erişimin önemini açıkladı. Doç. Dr. Rabia Can, Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezi’nin (GDTM) işleyişini, başvuru süreçlerini ve sunulan ücretsiz ve anonim hizmetleri anlattı. Pozitif-iz Derneği’nden Çiğdem Şimşek, HIV’in sosyal boyutuna odaklanarak damgalama, ayrımcılık, toplumsal önyargılar ve sivil toplumun güçlendirici rolünü paylaştı. Türkiye Aile Sağlığı ve Planlanması Vakfı’ndan Nurşen Kanbur ise korunma yöntemlerini detaylandırarak güvenli cinsellik, düzenli testin önemi ve risk azaltma yaklaşımlarını vurguladı. Seminer, öğrencilerin sorularıyla interaktif bir şekilde devam tamamlandı.

DEĞERLENDİRME ve PROJE ÇIKTILARI

Dört aşamalı olarak tasarlanan projenin sonunda planlanan faaliyetler başarıyla tamamlandı. İlk aşamada, 15 sağlık öğrencisi iki tam günlük eğitici eğitimi alarak HIV'in tıbbi, sosyal ve hak temelli boyutlarına ilişkin kapsamlı bilgi edindi; katılımcıların bilgi düzeyleri ön–son test uygulamalarıyla ölçülerek anlamlı bir artış gözlemlendi. Eğitimi takiben üniversite içinde düzenlenen panel, geniş bir öğrenci kitlesine ulaşarak HIV ile ilgili doğru bilgiye erişimi güçlendirdi. Son aşamada ise Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezi'nin (GDTM) tanınırlığı artırılarak gençlerin ücretsiz ve anonim test hizmetlerine erişimine yönelik farkındalık önemli ölçüde yükseltildi.

Projenin dört aşaması ve ortaya çıkan çıktılar aşağıdaki şekilde detaylandırılabilir:

1. Eğitici Eğitimi ve Kapasite Artışı

İlk aşamada 15 sağlık öğrencisi, iki tam gün süren kapsamlı bir eğitici eğitimi programına katıldı. Eğitim; HIV'in temel biyolojik özellikleri, bulaşma ve korunma yolları, güncel tedavi yaklaşımları, sosyal boyutlar, damgalama ve hak temelli çerçeve gibi çok yönlü içeriklerden oluştu. Katılımcıların bilgi düzeyleri ön–son testlerle ölçüldü ve sonuçlar, eğitimlerin bilgi artışını anlamlı biçimde desteklediğini gösterdi. Bu aşama sonunda öğrencilerin üniversite içinde akran eğitimi faaliyetleri yürütebilecek düzeyde yetkinlik kazandığı görüldü.

2. Akran Eğitiminin Çarpan Etkisi

Eğitimi tamamlayan öğrenciler, edindikleri bilgiyi üniversite topluluğuna aktarmak üzere görevlendirildi. Hazırlanan sunum materyalleri ve bilgilendirici içerikler, öğrencilerin kendi çevrelerinde ve kulüplerinde farkındalık artırıcı etkinlikler düzenlemelerine imkân sağlayacak. Böylece proje, yalnızca 15 öğrenci ile sınırlı kalmayıp daha geniş bir öğrenci ağına yayılan bir öğrenme etkisi yaratacak.

3. Üniversite İçi Panelin Düzenlenmesi

Üçüncü aşamada üniversite içinde düzenlenen panel, farklı fakültelerden öğrencilerin katılımını çekerek disiplinler arası bir tartışma ortamı oluşturdu. Uzman konuşmacılar tarafından HIV'in tıbbi, sosyal ve hak boyutları kapsamlı şekilde ele alındı. Panel, hem doğru bilginin yaygınlaştırılması hem de damgalama ve yanlış inanışlarla mücadele edilmesi açısından önemli bir öğrenme alanı yarattı.

4. GDTM Tanınırlığının Artırılması

Son aşamada, Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezi'nin (GDTM) gençler arasındaki bilinirliğini artırmaya yönelik çalışmalar yürütüldü. Üniversite kampüsüne afiş, dijital ekran duyuruları ve sosyal medya içerikleri hazırlandı; öğrenciler ücretsiz, gizli ve anonim test hizmetleri konusunda bilgilendirildi. Bu süreç, gençlerin güvenli test hizmetlerine erişme motivasyonunu belirgin biçimde artırdı. Eğitim alan öğrenciler tarafından farklı Üniversitelere Öğrenci kolları aracılığı ile toplantı düzenlemeleri gerçekleştirildi. Merkeze yapılan başvuru sayısında artış gözlemlenmeye başlanması, farkındalık çalışmasının etkisini destekledi.

Genel Sonuç

Proje, hem öğrencilerin kapasitesini güçlendiren hem de üniversite topluluğu genelinde HIV farkındalığını artıran bütüncül çıktılar üretti. Eğitim, panel ve tanıtım faaliyetleri bir araya geldiğinde, gençlerin doğru bilgiye erişimi kolaylaştı ve GDTM hizmetleri daha görünür hale geldi.

TEŞEKKÜR

Eğitime ve panele katılan tđm katılımcılar başta olmak üzere;

Proje eđitmenleri olan; -Prof. Dr. Gđlden elik'e, -Doç. Dr. Rabia Can'a, -Aktivist nder Bora'ya,

Projenin yazımından yđrđtđlmesine kadar her aşamasında aktif rol alan Aktivist iđdem şimşek'e,

Eğitim sđresince yanımızda olan ve gđnlerimizi kolaylaştıran Aynur Abdulova'ya ve Gökhan Akçura'ya,

Akran Eğitimi için Dr. nder Kılıçoğlu alışma ve Toplantı Salonu ile Tđrkan Soray Toplantı Salonu'nu kullanımımız için tahsis eden Bahçeşehir niversitesine,

Bu sđrete Bahçeşehir niversitesinde emeği geçen tđm akademik, idari, teknik, temizlik, gđvenlik, IT ve destek ekibine,

Projeyi hayata geçirmemize destek sağlayan Gilead Sciences Tđrkiye'ye

ÇOK TEřEKKđR EDERİZ...